

[Ministeren for Grønland]

produktionsfaciliteter, og undersøgelsen udføres i samarbejde med et finsk mineselskab. Man forventer, at denne undersøgelse vil være færdig i slutningen af foråret 1987.

Da det offentliges interesse i væsentlig grad varetages gennem råstofforvaltningens myndighedsbehandling, vil jeg prøve kort at redegøre for denne behandling.

Kryolitselskabets aktiviteter i Ivittuut, som altså efter 1962 alene havde karakter af udskibning af lagre, har ikke før 1982 været genstand for myndighedsbehandling i nutidig forstand. Tømningen af bruddet for vand i 1982 og aktiviteterne derefter har imidlertid været genstand for myndighedsbehandling, især i miljø- og sikkerhedsmæssig henseende.

For så vidt angår selskabets planlagte aktiviteter i 1987 og eventuelt i 1988, afhængigt af, hvorvidt det skønnes rentabelt at indvinde og udskibe gråstenskryolitmalm, er der indledt en videregående myndighedsbehandling i råstofforvaltningens regi. Det blev tilkendegivet over for selskabet i en skrivelse fra råstofforvaltningen af 3. oktober 1986, ligesom det blev klargjort på et møde mellem selskabets øverste ledelse og mig selv den 24. oktober 1986. Myndighedsbehandlingen vil især omfatte geologiske forhold, det vil sige spørgsmål vedrørende en ressourcemæssigt forsvarlig udnyttelse af forekomsterne, det vil vedrøre tekniske, sikkerhedsmæssige og miljømæssige forhold. Vi agter at anvende en godkendelses-, tilsyns- og rapporteringsprocedure af tilsvarende art som for nyere koncessioner. En indledende drøftelse med selskabet om tilrettelæggelsen af denne myndighedsbehandling har allerede fundet sted.

Foranlediget af myndighedsbehandlingen af den af selskabet i februar 1985 fremlagte afviklingsplan blev der i GGU, Grønlands Geologiske Undersøgelse, foretaget vurderinger vedrørende tilstedeværelsen af såkaldte industrimineraler, herunder flussspat, jernspat, zinkblende og kvarts, de førstnævnte med et vist lavere indhold af kryolit.

Vurderingerne i et notat fra marts 1985 understøttede en anbefaling fra Grønlands Geologisk Undersøgelse om, at adgangen til forekomsten ikke ved den planlagte lukning i 1986 forhindres eller vanskeliggøres af hensyn til en eventuel genoptagelse af minedriften under andre driftsforhold på et senere tidspunkt. Her tænkte man bl.a. på småminedrift hovedsagelig baseret på lokal arbejds-

kraft. Yderligere skøn vedrørende en tilbageværende potentielt værdifuld reserve af industrimineraler indgik i en tilsynsrapport fra Grønlands Geologiske Undersøgelse, der tilsendtes råstofforvaltningen den 27. september 1985.

I denne rapport indgår også betragtninger vedrørende eventuel fremtidig minedrift baseret på oparbejdning på stedet fremfor som i dag oparbejdning i København. Det tilrådes endvidere i forbindelse med afviklingsplanen at sikre bestående anlæg og installationer i Ivittuut.

Førstnævnte notat blev sendt til og drøftet med Kryolitselskabet, som imidlertid gav udtryk for tvivl med hensyn til konklusionerne vedrørende mængde og økonomi. Ligesom martsnotatet er den anden rapport, der først blev vurderet i råstofforvaltningen i oktober 1985, ikke blevet sat i relation til statens afhændelse af aktier i selskabet. Den indgik i lighed med martsnotatet som et bidrag med henblik på varetagelse af ressourcemæssige aspekter i overvejelserne vedrørende selve afviklingsplanen. Planen omfattede i øvrigt navnlig miljømæssige forhold og overvejelser vedrørende genanvendelse af faciliteterne i Ivittuut.

Det var således planlagt, og det ansås i princippet for færdigforhandlet med selskabet, at Grønlands hjemmestyre pr. 1. januar 1987 skulle overtage de dele af faciliteterne i Ivittuut, der ved en gennemgang var anset for egnede til senere anvendelse.

Det skal understreges, at der i begge tilfælde fra GGUs side er tale om skøn med hensyn til en potentielt resterende ressource af industrimineraler, hovedsagelig baseret på selskabets egen rapport fra 1962, altså et skøn, som selvsagt ikke kunne baseres på senere fremkomne data.

Det er en ganske udbredt misforståelse, at sådanne skøn kan sidestilles med konkret viden om eventuelle yderligere forekomsters virkelige omfang og lødighed, for slet ikke at tale om deres udnyttelighed i teknisk og erhvervsøkonomisk henseende. Det er også en kendsgerning, at der var forskellige opfattelser af, om der var anledning til at foretage yderligere undersøgelser vedrørende industrimineralerne.

GGUs rapporter pegede imidlertid på, at disse muligheder ikke burde tabes af syne, men gav alene grundlag for konkrete disposi-